Ч. 262 (10.645). Львів, субота 21 листопада 1925. Почтова [illegible] оплачено гуртом. Рік XLIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОПУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМИНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок 10. II. пов.
Конто почт. щад. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“ Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—1 год. передпол.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно в краю 4·50 зл. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 дол., Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к. Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. Зміна адреси 1 зол.

В справі оголошень звертатися до Адміністрації.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 СОТ.

Від Версаю до Льокарно.

I. Статті пакту Ліґи.

Від дня 28. червня 1919 р., себто дня підписання Версайського мира найважнійшою подією в міжнародніх відносинах є — заключення дня 16. жовтня 1925 р. договору в Льокарно — розуміється під умовою, що буде він, як це і застережено, дня 1. грудня ц. р. ратифікований усіма дотичними державами.

Ріжні етапи вели до нього, а саме конференція в Спа в р. 1920, відтак договір, який хотів у свій час заключити Льойд Джордж в р. 1922 у Кан, а який був причиною конфлікту між Поанкаре і Бріяном, та димісія Бріяна, опісля т. зв. протокол Женевський з листопада 1924, на який згодилися тодішний англійський соціялістичний уряд Мек Донельда, та згодом його відкинув (прийшовши в міжчасі до власти) консервативний уряд Болдвіна, в кінці проєкт Американця Дова (Dawes), щодо німецьких репарацій, прийнятий державами Антанти та Німеччиною, головно завдяки заходам Мек Донельда.

Щоби зрозуміти вагу цього договору, чи як його звуть Льокарнського пакту, треба пригадати деякі постанови Версайського миру, а саме цісї його частини, якою засновано Ліґу Націй і яка зветься пактом Ліґи Націй. Бо самого Версайського мира Льокарнський пакт ані не зміняє, ані навіть не дотикає безпосередно, а може мати хіба тільки посередні наслідки щодо деяких його постанов. За те має велике безпосереднє та й посереднє значіння для Ліґи Націй.

Зайвим буде пригадувати ближше загальні принціпи та цілі, для яких, згідно з намірами творця Вільсона, основувано Ліґу Націй. Вони вискавані коротко в перших словах пакту Ліґи, а саме „розвиток взаємного співділання народів та запевнення їм мира та безпеки“. Для досягнення цісї цілі прийнято слідуючі постанови, які подаємо в порядку дотичних статтей пакту Ліґи:

Стаття 8. щодо обмеження збройних сил усіх держав, за яке має старатись Рада Ліґи Націй.

Стаття 10. взаємна запорука членів Ліґи щодо ненарушности їх територій та політичної незалежности.

Стаття 11. яка поручає Раді Ліґи ужити всяких запобігаючих засобів у разі якої небудь небезпеки війни.

Стаття 12. та 15. зобовязує членів Ліґи, що всякий спір між собою, який міг би викликати війну, вони піддадуть під осуд мирового суду або Ради Ліґи, та що, якнебудь він випав би, не розпічнуть в ніякім разі воєнних заходів перед трома місяцями по його виданню. Колиж би цей осуд видала Рада Ліґи — на підставі однодушного вирішення, тоді члени Ліґи обовязані на випадок війни, не виступати проти цісї сторони, яка підчинилась, чи готова була підчинитись осудові. До однодушного вирішення не мають вчислятись голоси тих членів Ради, які самі інтересовані в дотичнім спорі.

Стаття 13. зобовязує членів Ліґи, що також всі инші спори, які не дадуться полагодити дипльоматичним шляхом, піддадуть під мировий осуд (arbitrage) та що проти цеї сторони, яка піддасться такому осудові, ніякий з членів Ліґи не виступить з війною.

Стаття 14. установляє постійний міжнародній судовий трибунал.

Стаття 16. установляє так звані санкції, себто загрози на випадок недодержання постанов стат. 12, 13, 15, а саме санкції економічні, як зірвання усяких торговельних та фінансових зносин, а евентуально і санкції воєнні, через доручення членам Ліґи причинитись військовими частинами та фльотою до вимушення послуху для розпорядків Ліґи, дозволивши на перемарш війська членів Ліґи через територію другого члена — наскільки це військо вислане для виконання висше згаданих санкцій.

Стаття 17. Право завізвати через Раду Ліґи також і держави, що не належать до неї, щоби такі спірні справи, з яких могла би вивязатись війна, піддали під мировий осуд згідно зі ст. 12 а то під загрозою санкцій ст. 16.

Стаття 18. обовязує зареєструвати та публично оголосити через секретаріят Ліґи усякий міжнародній договір, заключений її членами під загрозою його неважности.

Стаття 19. Загальний збір Ліґи може покликати вряди годи своїх членів до ревізії договорів, які неможливо приноровити (inapplicables) як також до ревізії міжнародніх відносин, яких дальше істнування могло би загрожувати світовому мирові. Отсе всі постанови пакту Ліґи, які мали би припинювати війну.

Поминувши навіть те, що Америка, Німеччина і Росія не вступили до Ліґи, що відразу ослабило її значіння, як також моральну та фактичну її силу, то самі ці постанови, хоч у деяких випадках і є засобом проти війни, в деяких її припізнюють, а через те саме і дуже часто зовсім обезсилюють, всеж таки не виключають її безумовно. Навіть коли згідно зі ст. 12 держави піддалися мировому осудові, то по 3 місяцях від його проголошення можуть розпочати війну, без ніякої загрози (санкції). Колиж осуд видала Рада Ліґи однодушно (ст. 15) то має це тільки те дальше значіння, що ніхто з членів не може виступити проти цісї сторони, яка заявила свою згоду йому підчинитись; одначе і тоді нема дальшої санкції.

Отже головна недостача пакту Ліґи лежить у тім, що не встановлено примусу піддатись мировому судові. Цьому мав зарадити згаданий уже женевський протокол. Мав він бути доповненням пакту Ліґи, та постановляв у першій мірі, що всі держави, які приступають до нього, піддаються юрисдикції Постійного Міжнародного Трибуналу встановленого відповідно до покликаної висше ст. 14 пакту Ліґи — в усіх своїх спорах, які можна полагодити на підставі постанов міжнародного права. Колиб одна сторона не схотіла піддатись цій юрисдикції, справа була би розсуджена в її неприсутности. Виданий осуд обовязує безумовно (отже не як кажуть постанови пакту, що спірні сторони по трьох місяцях можуть все таки розпочати війну). Хто не піддається осудові, підпадає під санкції з 16 ст. пакту, з тим додатком, що кожна держава, що підписала протокол, має причинитись до їх виконання в льояльний та ефективний спосіб, так, як тільки на це дає їй змогу її географічне положення та стан її озброєної сили.

Женевський протокол був намірений як загальний світовий договір. Кожний напад, з якого-небудь боку наступив би, мусів би порушити всі держави, бо всі були би зобовязані піти з помічю нападеній державі. Тому кожна війна мусіла би стати світовою. Правда, що вже ст. 16 пакту Ліґи передбачує примусове виконання (екзекуцію) вирішень Ліґи. Але ця екзекуція стає обовязковою тільки тоді, коли член Ліґи веде війну всупереч постановам пакту а крім цього її основа лежить у приноровленню економічних та фінансових, але не конче і військових, примусових засобів.

Д-р Я. Олесницький.

Сторінка з минувшини.

Українські леґіони по боці антанти та їх творець.

II.

У своїх свіжих споминах твердить п. Панейко, що тоді, як провідники галицько-української політики непохитно вірили в побіду осередніх держав і цупко держалися австрофільської, чи радше германофільської орієнтації, він один вказував на конечність реасекурації і готов був взятися за творення українських леґіонів проти осередніх держав на власне ризико.

На протязі трьох літ (від горлицької офензиви) зростали у нього сумніви в силу осередніх держав, щоби під весну 1918 р. завершитися повною невірою в їх побіду. В квітні 1918 р. скристалізувалися його думки настільки, що увійшов у Швайцарії в тісніщі звязки з представниками антантської пропаганди в справі творення українських леґіонів з полонених в Італії. Навіть для лаїка, а не то такого освіченого політика, як п. Панейко, було ясно, що війна зближується до кінця. Отже коли зближується намір творити леґіони, то треба до здійснення такого плану приступати негайно, бож творення леґіонів та ще й з українських полонених в Італії, тих самих, що ставили найбільший опір Італійцям в Альпах, вимагало довшого часу. Тимчасом п. Панейко, думаючи відіграти ролю Бенеша чи Дмовского, замісць просто зі Швайцарії їхати в Італію, мчиться до Львова. Що спонукує п. Пан. відкладати здійснення свого плану і мчатися до Львова? „Пайдократична кампанія д-ра Лозинського за дітваками-злочинцями з уряду Голубовича і проти єдино можливого в даних обставинах уряду Скоропадського“ — відповідає п. Панейко. Мій боже, коли навіть признати слушність п. Пан., то як можна класти на одну вагу такі нерівномірні вартости: українські леґіони і кампанію д-ра Лозинського! Таж з моментом виїзду п. Пан. до Італії, він переставав бути гол. редактором „Діла“ і керування цим органом автоматично переходило до д-ра Лозинського, який хіба був би тримався своєї лінії, а не лінії п. Панейка. Значить, припинення кампанії проти уряду Скоропадського могло мати тільки хвилевий, епізодичний успіх. Чи варто було задля такого нікчемного епізоду мчатися до Львова?

Д-р Лозинський вів кампанію проти Скоропадського. Поминаємо доцільність чи недоцільність цеї кампанії, але як гетьман Скоропадський міг тоді підходити під спільний знаменник політичної лінії п. Панейка? Гетьман Скоропадський, ставленик осередніх держав, головно Німців, був і досі є германофілом, а п. Пан. вже тоді в душі був переконаним антантофілом. Навпаки, серед кол Центр. Ради були антантофіли (як франкофіл Петлюра й ин.). Отже тут маємо до діла з якоюсь дуже складною загадкою: з одного боку політична рація наказувала п. Пан. негайно і наверх ненадійно перекидатися в табор Антанти, а з другого кампанія д-ра Лозинського примусила його кидати все й мчатися до Львова на порятунок германофілові Скоропадському.

І тут завязується перший вузол дивоглядних ненормальних скоків п. Панейка. Весь час чуємо про невідкличну конечність творити українські леґіони по боці Антанти і

Red. czas. „Diło“ Pr. 857/25. W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej! Sąd okręgowy karny jak Trybunał prasowy we Lwowie, orzekł na wniosek Prokuratury Państwowej, że treść czasopisma „Diło“ Nr. 258 (10.641) z dnia 17. listopada 1925 r. pod tytułem: 1) „Na rozstajnij dorozi“ między słowami: zhoda miż Polakamy i Ukraincіamy... a słowami: jasna ricz, szczo pro. 2) W artykule pod tytułem: „Na chwylach bezhołowia“ od słów: Za premierstwa Grabskoho... aż do końca artykułu. 3) W odezwie pod tytułem: „Hromadiane“ między słowami: a) złożyły z nahody... a słowami: łepiu na naszych, b) między słowami: suprotiv zertw... a słowem: wijny? 4) W artykule pod tytułem: „Upadok Grabskoho“ między słowami: pidczas premierstwa pana Władysława... a słowami: Torbowia nasidyłaś. 5) W notatce na stronie " pod tytułem: „Wicze w Dołyni“ między słowami: Szczoby dokinczyty kartynu... a słowami: besidnyk zajawlaje komisa zawiera znamiona ad 1) 2) 3) 4) zbrodni § 65 a) u. k. ad 5) występku z § 302 u. k. uznał dokonaną w dniu 16. listopada 1925 roku konfiskatę za usprawiedliwioną i zarządził zniszczenie całego nakładu i wydał w myśl § 493 p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowanego. Zarazem wydaje się nakaz odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk. z 17. XII. 1862 Dz. p. p. Nr. 6 ex 1863 t. j. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 zł. o. Lwów dnia 17. listopada 1925 r.

Hausel

весь час п. Панейко робить все можливе, щоби не приступити до здійснення цеї своєї мрії, а опісля свого, в подробицях виправцьованого пляну.

Отже п. Пан. мчиться до Львова, щоби покласти край кампанії д-ра Лозинського і по дорозі вступає до Відня. Чого? — запитає читач. Щоби від голови Української Парляментарної Репрезентації п. д-ра Петрушевича одержати запевнення чесної людини, що в разі потреби й у відповідній хвилі він посвідчить про свою згоду на його плян реасекурації та щоби одержати пару тисяч корон — з метою на початок запевнити собі особисту фінансову незалежність від Антанти. З цього нічого не виходить. Тоді п. Панейко думає удатися до пок. Василька, але здержується, а вкінці розкриває свої пляни п. д-рові К. Левицькому. Одначе й цей від них відмахується.

Приймаючи, що все те є правдою, знову стаємо перед загадками. Коли п. Пан. рішився на такий далекозяглий, революційний крок, що горі дном клав увесь воєнний світогляд галицьких Українців, то нащо йому було потрібне „благословення" наших політичних провідників. Хіба Дмовскі, переходячи в антантський табор, йшов по благословення до пок. Біліньского чи проф. Яворского з НКН.? Теж саме й з п. Пан. Коли п.п. д-р Петрушевич, Василько й д-р К. Левицький були відомі як австро- чи германофіли і в тій концепції добачували тріюмф української справи, то чи вони були морально покликані „благословляти" п. Пан. на нову путь? А одночасно, чи таке тайне „благословення" було потрібне п. Панейкові? Безумовно — ні! Домагаючись підтвердження „реасекурації" у відповідній хвилі, п. Пан. годився навіть на публичне здезавування Укр. Парл. Репрезентацією своєї роботи по тім боці фронту. Коли навіть здезавування було самозрозуміле, то ще більше самозрозумілим, що й „благословення" було зайве. Правда, п. Панейко вимагав, щоби у відповідній хвилі засвідчено його плян „реасекурації." Мій Боже, таж п. Панейко не дитина. Він же знав, що й без його прохання у відповідній хвилі наступить ратифікація його „реасесурації", скоро тільки його акція булаб повелася. Хіба нема в світі політика, який би не признався до якоїсь успішної акції, веденої навіть без його співучасти, як з другого боку нема політика, який рвався би брати на себе всю відповідальність за неуспішну акцію, хоч би був її одиноким керманичем.

Також питання „кілька тисяч корон" упадає при ближчім розгляді. Без сумніву, гроші важна річ, але в даному випадку не така важна, щоби перепинила виконання пляну. Таж п. Пан. був у Швайцарії, на дорогу зі Швайцарії до Італії не треба багато грошей. Зрештою, як хтось переходить всеціло в антантський табор, має такі знамениті звязки, віддається душею й тілом преважній справі, то яку тут ролю може грати „кілька тисяч корон"? Беручи на увагу розмір всієї справи та звязані з нею потреби і видатки, „пару тисяч корон" не могло творити основи фінансової незалежности п. Пан. навіть в часі переговорів про леґіони. Тут потрібні були сотні тисяч, а то й міліони корон, а не „кілька тисяч". Зрештою, коли хтось, висловлюючись буденно, рішився йти на службу до Антанти, очевидно — маючи на меті принести користь своїй нації, то „кілька тисяч корон" не могло тут становити непоборної перепони. Отже тут стрічаємося знову з дивоглядними „перепонами", які в специфічнім світлі ставлять „творця" українських леґіонів по боці Антанти.

Квітень 1918 р. був останнім речинцем. І п. Пан. замісць негайно ступити на намічений собою шлях організації леґіонів, прогайнував найкращий час — тільки тому, що пп. д-р Евг. Петрушевич і д-р К. Левицький не могли чи не хотіли дати йому свого „благословення" і „кілька тисяч корон". Події розвивалися. Офензива Людендорфа заломилася, Австрія поносила невдачі, балканський фронт хитався, а п. Пан., не покидаючи свого пляну, на протязі сімох місяців (від квітня до кінця жовтня 1918) ганявся за грішми. І справді, він роздобув кілька тисяч (2.000 кор. і 6.000 гривень) і з кінцем жовтня 1918 постановив податися у Швайцарію, щоби розпочати заходи біля організації українського леґіону по боці антанти, а проти центральних держав. Він вже й свої „*безталанні* валізи" зложив був у ґардеробі львівського двірця, як опісля виявилося, на поталу Поляків.

Д-р Пан. весь час зазначує й підкреслює, що українські леґіони по боці антанти мали бути звернені проти центральних держав, щоби нам забезпечити місце при столі мирової конференції на рівні з Чехами й Поляками. Вони були його idée fixe. І справді, це була хіба сфіксована ідея, коли п. Пан. 1. листопада 1918 вибирався творити українські леґіони проти осередніх держав. Чи в тім часі, коли вже заломилася мілітарна сила центральних держав; коли капітулювала Болгарія; розліталася від половини жовтня 1918 року Австрія; заломлювалася непобідна Німеччина, — чи в тім часі потрібні були антанті українські леґіони? Очевидно, ні! Д-р Пан. був далекозорий; він вже від горлицької офензиви скептично дивився на корисний для осередніх держав вислід війни, але ще з кінцем жовтня 1918 р. думав творити українські леґіони проти осередніх держав, хоч з початком жовтня вже й звичайні ляіки бачили неминучий упадок центральних держав.

До слабих місць і ще слабшої льоґічної будови цього „уривка із споминів" п. Панейка приходить ще останнє, вже найслабше й зовсім неймовірне місце. З усього сказаного виходить ясно, що або п. Панейко легкодушно ставився до свого пляну творення українських леґіонів по боці антанти, — або просто є це фантазії, сконструовані значно пізнійше, бо важко допустити, щоби людина, що все передумала і прийшла до означених імперативних висновків, могла свою думку довести до такого очевидного фіяска. Ясно й те, що „уривок із споминів" п. Панейка, переповнений злобою і напоєний жовчю, який має дискредитувати галицько-українських провідників, у першу чергу дискредитує його самого.

М. Ч.

Радянська Україна.

Речинці українізації.

Центральна комісія по українізації в Харкові прийняла постанову про скликання наради з представників усіх установ і професіональних союзів для встановлення і усталення речинців українізації. Комісія намітила день 1. січня 1926 р. речинцем, в якому усі вивіски, бляґкети, фірмові папері і т. п. мусять бути перекладені на українську мову. На вивісках установ і підприємств загальносоюзного значіння можна буде вміщуватй паралельно з українськими написами і написи російські. Вивіски на всіх українських державних установах мають бути виключно на українській мові на всій Україні а в Автономній Молдавській Републиці на молдавській мові. Всі написи на кінових фільмах і фільмові тексти мусять бути переложені на українську мову.

(„Правда" з 30. X.)

Дотеперішній перебіг українізації.

В попередній інформації про речинці українізації можна вичитати, що українізація проходить як найкраще. Та ось та сама московська „Правда" з 10 листопада друкує інформації свого кореспондента з Харкова про дотеперішний перебіг українізації. Він потішаючий вправді для „Правди" та не дуже сприяючий для самих успіхів українізації. Дослівно ця інформація звучить: Раднарком України вислухав реферату про хід українізації. Референт зазначив, що в центральних установах українізація йде слабо. Її слабо проводять у життя. На всіх 15 народніх комісаріятів (отже міністерств!) знає добре українську мову заледви 20,6 відсотків урядовців, слабо знаючих українську мову є 31 відс. а цілковито не знаючих урядової мови аж 48,4 відс урядників. Курси української мови відвідує 63 відс. урядовців. Праця над українізацією діловодства Наркоматів дала на загал цілком незадоволяючі наслідки. Значно успішнійше проходить українізація по окружних установах а особливо в округах, з переважаючим селянським населенням.

Торговельні підприємства і господарські органи не зробили для українізації своїх апаратів майже нічого. Раднарком зобовязав народній комісаріят освіти прискорити видачу академічних українських технічно - терміноьогічних словаріа

Богдан Лепкий.

МІНІЯТУРИ.

Ars longa...

Берлінський музей старовини (Altes Museum) збогатився на днях новим надбанням світової ваги.

По широких сходах цеї монументальної будівлі входить до її просторого нутра богиня, покищо не вирішено ще остаточно імені, але така велична і достойна, що теперішній тутешній науковий і мистецький світ клонить покірно голову перед нею.

Це недавно куплена антична грецька статуя з мармору, мабуть богині Персефони з шестого століття перед Христом (коло року 600), значиться з тої доби грецького мистецтва, з котрої малощо збереглося, а рівної вартости нічого. Богиня надприродної величини, в повний ріст, стоїть випрямлена, з піднесеною головою і дивиться просто перед себе великими, широко відчиненими очима.

На устах дивна усмішка, так загадочно своєрідна, як на Леонардовій Джоконді.

Шия довга, волосся в дрібні складки, (без т. з. грецького вузла), руки тільки по лікті відкриті, а ноги, навіть не по кістки, самі стопи в оригінальних сандалах.

На шиї одношнуркове ожерелля, з трьома семетрично розложеними дрібними прикрасами, ніби дармовісами, на лівій руці вужовий бранзлет, у правій ґранатове яблуко, символ невмирущої молодости. На голові, на тій доволі високій причісці, що доволі далеко відбігає від т. з. грецьких фризур, ніби звичайна шапочка, невисока, з пологим, круглим дном. Це мабуть діядем, котрого різьбар не вспів ще викінчити. І якраз тому статуя на перший погляд робить враження каріятиди, частини якоїсь більшої композиції.

Шапка ця розмальована охрою. Сліди жовтуватої і червоної охри видно також на вбранню, котре вкриває мало-що не цілу стать богині.

Великий палець лівої руки встромлений за пазуху, (подібно як тримають його й тепер панове на численних новітних портретах), права рука, з ґранатовим яблуком, свобідно спирається на бедрі.

Цілість, (незвичайно добре збережена й неушкоджена „зубом часу") визначається монументальною простотою, яка нагадує дещо асирійщину і так дуже відбігає від пізнійших грецьких різьб, багатих в рух, чаруючих красою тіла, привабливих своїм виразом плястичним.

Мимохіть пригадується инше надбання того самого „Altes Museum" у Берліні, а саме т. зв. „Сидяча богиня", яку закупили перед десятя роками, а якої дату народження кладуть на рік битви на полях Маратону. Таким чином „Altes Museum" має два світової вартости архитвори, з початку і кінця тієї великої доби грецького мистецтва, яка до нині дивує і чарує світ своєю непроминаючою красою.

Нову богиню купили за ціну міліона золотих марок. З того половину зложили приватні люде, а другу половину дало місто, край і держава і то в часах грошевої скрути і буцім то упадку цікавости до справжнього, високого мистецтва.

На тую тему можна би неодно сказати. Завважу тільки, що в кожнім майже берлінськім музею вражає нас багато, розмірно навіть дуже багато, нових надбань. Н. пр. у музею цісаря Фрідріха (батька Вільгельма II.) є цілий відділ т. з. „Neuerwerbungen", між ними незвичайно замітний краєвид Рембранда. Там також бачив я недавно приміщений жіночий портрет Ван Дайка, в повний ріст, на великому тлі, такої краси, сили виразу психольоґічного, свіжости, а до того в такій рамі і так добре на окремій стіні завішений, що прямо очей не можна від нього відвернути...

Не забувають люде, що ars longa, vita brevis.

Андерсенова вистава.

В пятьдесяті рокозини смерти знаменитого данського поета-казкаря Ганса Хрістіяна Андерсена (*6/8 1805 †4/8 1875) весь культурний світ з пошаною і вдякою згадав того одинокого в своїм роді поета, котрий своїми казками-поемами став міжнароднім, загально - людським поетом.

В світовій літературі небагато є творів, щоб були так загально відомі, як казки Андерсена і найдовша з них „Казка мойого життя".

Німці дивляться на Ганса Хрістіяна, як на свого власного поета і може ніде в світі, крім власної своєї вітчини, він не має такої симпатії і популярности, як у Німеччині. Тому й пошанували його в Берліні з нагоди 50-ліття його смерти так, як мабуть ніде. Дуже святочно, при участи представників німецької держави й данського посольства відчинено в державній бібліотеці (перше „королівська бібліотека", при „Unter den Linden") андерсенівську виставу.

У двох великих салях зібрано чимало предметів, котрі тісно вяжуться з життям і творчістю великого поета. В першій, на стінах портрети його і близьких до нього людей, малюнки місць, відомих із його життя, ілюстрації до його творів, характеристичні побутові образи з часів між 1805 і 1875 роком.

У великих ґабльотах здовж салі приміщено такі документи, як його метрику, свідоцтва шкільні, пашпорти, листи, грамоти всяких відзначень, дарунки від нього і для нього і т. д.

Тут також виставлено силу видань його творів на ріжних мовах

ПОЛІТИЧНІ НОВИНИ.

Дальша кріза польсь. уряду.

Марш. Ратай заявив президентові, що зрікається місії творення уряду. Президент поручив мін. Скшиньскому утворити позапарляментарний уряд. Скшиньскі категорично не відмовив, а просив короткого часу до надуми. Мін. Скшиньскі після конференції в Бельведері вернувся до сойму і там переговорював із маршалком Ратаєм. В соймі Скшиньскі конферував із послами Хаціньским, Вітосом, Ґломбіньским. Старався переконати послів, щоби поперли коаліційний уряд але безуспішно. В ночі Скшиньскі вдруге прибув до сойму і заявив, що зрікся місії утворення уряду. Він є думки, що лише парляментарний уряд може злагіднити екон. крізу. Політ. партії мусять взяти відповідальність за уряд. Тимчасового керовника уряду мін. внутр. справ Рачкевіча віззвали до Бельведеру на наради. Зачувати, що президент хоче Рачкевічові поручити місію творення урядничого кабінету.

Анґлія ратифікувала льокарнський договір.

На засіданні англ. палати громад ратифікували більшістю 475 голосів проти 13 льокарнський договір про взаїмні ґарантії.

НОВИНКИ.

— **Вчорашнє число** нашого часопису сконфісковано за цілу першу новинку, яка передавала чутки у звязку з крізою польського уряду.

— **Найблище число** нашого часопису, з огляду на суботнішне свято, вийде аж у понеділок.

— **Восьма річниця пролєтарської диктатури і польський консуль у Харкові.** Львівська „Ґазета Поранна“ принесла таку вістку: „На раті, влаштованому в Харкові в комісаріяті закордонних справ з нагоди восьмиліття більшовицької диктатури, виголосив вітальну промову в імени всіх закордонних консулятів у Харкові польський консуль Заремба-Скшиньскі. Свою промову виголосив він по українськи і висловив надію на запевнення сприяючого розвитку мирних відносин між Радянською Україною і Польщею. Йому відповідав уповноважений комісаріяту СРСР. для закордонних справ у Харкові Шліхтер. Цікаво, як прийме цю вістку про українську мову польського консуля в Харкові львівське „Слово Польске“, яке останніми часами стало органом вшехпольської гумористики при реферуванню т. зв. „Справ руских“. У останньому числі з дня 19. листопада, реферуючи нашу статтю про виступи Одинця і проф. Яворського на харківському ВУВК-ті, дає воно такий коментар: „Дивна та оповзиція, коли в обороні „українізму“ виступає тільки двох людей і то в парляменті, який є парляментом України“. На якій підставі „Діло“ вважає, що тих двох (Одинець і Яворський — Ред.) репрезентує маси народу на Радянській Україні а не тамтих кількасот — на це виснення не находимо“. Тепер „Слово Польске“ може посунутися в своїй гумористиці ще далі та — чого доброго — може ствердити, що польський консуль у Харкові, промовляючи по українськи на бенкеті, буде тим третім, який побіч Одинця і Яворського репрезентуватиме українську стихію.

— **Ucrainica.** В останньому зшиткові (IV. і V.) чеського журнала „Listy filologické“ за рік 1925-ий поміщена статейка редактора журналу О. Гуєра про діяльність „Всеукраїнської Академії Наук у Київі“ на основі „Звідомлення Академії“ за 1924 рік. В „Jahrbücher für Kultur und Geschichte der Slaven“, що виходять з доручення „Східно-европейського Інституту“ в Бреславі під ред. Е. Ганіша, поміщено обширну статтю В. Дітріха про „Erziehungs- und Bildungswesen in der Ukrainischen Sozialistischen Räterepublik“ (І. 1925, стор. 60—83). Багато матеріялу про Радянську Україну стрічаємо в книжці д-ра Фр. Бавмґартнера: „Arbeitswissenschaft und Psychotechnik in Russland“ (Мінхен, Ольденбурґ, 1924). Новіші статистичні дати про господарчі відносини на Радянській Україні приносить „Geschäftskalender für Osteuropa“ на 1925 р., виданий „Господарчим Інститутом для Росії і Східних Держав“ у Кеніґсберґу (Osteuropa-Verlag). В новому славістичному журналі „Zeitschrift für slavische Philologie“, що виходить у Липську під ред. проф. Фасмера (І, 1924), в статті проф. Зеленіна про „східнославянську етнографічну літературу в роках 1914—1924“ багато місця присвячено українським працям Волка, Єфремова, В. Дорошенка, Тутковського, Грушевського, Сумцова, Шахматова, Краля й ин. Про Іранців на Україні оголосив проф. Фасмер окрему працю п. з. „Untersuchungen über die ältesten Wohnsitze der Slaven“ (Липськ, Маркерт і Петерс, 1923, ст. 79). В „Kleine Staatenkunde“, що виходить у Берліні накладом видавництва „Hochschule und Ausland“, появиться в найблизшому часі як ч. 17 окрема книжечка про Україну. *З. К.*

— **Новий огнище культурної праці у Львові.** Дня 22. п. м. в год. 11 перед пол. відбудеться святочне відкриття дому читальні „Просвіти“ на Знесінню, доведеного у будівлі до кінця по довгих заходах гуртка наших патріотичних громадян, серед виїмково несприятливих відносин. У посвяченні цього культурно-освітнього огнища візьме участь преосв. епископ И. Боцян. Управа звертається до громадян нашого міста з проханням явитися на це народне свято і надати йому більше поваги.

— **Ще про українські марки.** Наша замітка про попит на українські почтові марки між філятелістами в цілій Европі найшла відгомін аж... на сторінках „Ilustrowan-ого Kurjer-a Codzienn-ого“ (ч. 318). Якийсь недотепа закидає нам там велику зарозумілість, а не тому, що ми ствердили високу вартість різних марок України, річ загально відому всім, не тільки філятелістам. Але кого побила така сліпота, як польських журналістів (коби тільки їх одних!), той ніколи не може признати нічого гарного у свого сусіда. Бо все гарне, велике, пошукуване — можливе тільки в Польщі... Ще дальше йде якийсь гуморист з „Wiek-у Now-ого“, що веде там філятелістичний відділ, бо він взагалі не признає українських марок. Отже всі ті десятки монографій про українські марки в усіх більших европейських мовах (вичислені в статті д-ра І. Турина, „Український Філятеліст“, ч. 2), сотки статтей на цю саму тему в ріжних філятелістичних органах, а передовсім праця спеціяльного т-ва „Ukraine-Philatelistenverband“ у Берліні, зложеного головно з Німців, з його органом „Ukraine-Philatelist“ — усе те забавка, фікція? Щож до вартости українських марок, то згадаємо тільки, що перед двома роками платили за них чужинці на великій філятелістичній виставці-біржі у Відні величезні суми, про що писала тоді вся віденська преса, подаючи й дотичні міліонові цифри, а ось недавно ще продав марочний торговець К. Лисюк у Ню-Йорку одну зах.-українську марку (катальоґ Скатта 1924, ч. 53) за 3.000 долярів (див. „Український Філятеліст“, ч. 1 і 2).

— **Нагороди Нобля і податки.** Сестрінок Альфреда Нобля, винахідника динаміту і основника світових премій, звернувся з проханням до шведського уряду, щоби цей обнизив податки накладені на капітал складений його вуйком. В наслідок зростаючих податків справжня мета премій тратить щораз більше свою підставу, бо сума капіталу зменшується. Суми призначені на нагороди є значно менші, як накладені на них податки. Шведський уряд стоїть мабуть на тому становищі, що коли з грошей його громадянина користають громадяне всіх инших держав то за це йому належиться заслужений процент за посередництво.

— **Чудо природи.** В Еспанії, у селі Марбелля, якась жінка вродила одночасно шестірку дітей: трох хлопців і трьох дівчат. Сама мати при смерти. Лікарі, які не вірять у цю звістку, передану поважними чужинними часописами, можуть протестувати.

— **Знижка цін на харчі.** Львівське воєвідство у порозумінню з торговельною та промисловою палатою та промисловими союзами завело нову максимальну тарифу від дня 19. ц. м. обовязкову для Львова. Мука — 1 кг. пшеничної муки (40 проц.) у подрібній продажі 58 сот. Хліб 1 кг. житньої муки (60 проц.) у крамниці або на базарі 28 сот.; 1 булка, що важить 4 дкг. з пшенич. муки — 4 сот.; чотири „жидівські булки“ — 16 сот.; 1 бохонець хліба вагою 1 кг. („колачевський“) — 50 сот. Мясо: 1 кг. воловаго 1-ої категорії, з докладкою не більше 20 проц. — 1 зол. 36 с.; вепрове з докладкою не більше 10 проц. 1 зол. 90 с.; волове „кошерне“ 1-ої категорії — 1 зол. 60 сот. Вудженина: шинка вуджена — 2 зол. 70 сот., полядвиця вуджена — 2 зол. 80 с., сира вудженина — 2 зол. 70 с., 1 кг. вареної шинки — 4 зол. Товщі: 1 кг. вепрового топленого смальцю — 3·20, сала — 2·70, вудженої солонини — 2·80, звичайної солонини, свіжої, несоленої, тонкої — 2·40, грубшої 2·60, папрюкованої — 3·20. Паливо: 100 кг. горішношлезького вугілля (на залізниці) — 4·40, на приватнім складі 5·30. За 100 кг. букового дерева, у полінах, з доставою перед хату 2·70, рубаного на приватнім складі — 3·80.

— **Для урядовців** знижено множник на місяць грудень з 44 на 43.

— **Пошесть самогубств** у Львові стала такою хронічною, що нема дня без двох випадків. Учора знову одна молода жінка Квятковска і один робітник Петро Кіш, важилися на своє життя. На цей раз помиши недом; передучора в одній випадку причиною була неспроможність заплатити податок, у другім звичайна нужда.

— **Гарний редактор.** „Дзеннік Людови“ подає до відома вислід судової розправи „редактора“ „Газети Подзенної“ проти адв. Госера, який публично звернув увагу одній пані в уряді, що такому відомому шантажистові та ошуканцеві як редактор Тувен, чесна людина не повинна подавати руки. Д-р Госер повторив на суді ще раз свої слова і суд звільнив його. Видко, що фірма шантажиста потверджена навіть судовим присудом не перешкаджає мати концесію на теорию щоденної публичної опінії.

— **Товариство „Плай“** відбуває в неділю 22. XI. **Національний Музей** у Львові. — Збірка: година 10 ул. Мохнацкого 42. Вступ 50 сот. Провадить дир. І. Свєнціцкий.

— **З Кіна.** У кіні „Лев“ дають нову сензаційну фільму з улюбленцем світової публики Томом Мікс у драмі на 7 дій пз. „Вовчі доли“. Крім цього йде французька комедія в 2 діях „Додо в Парижі“.

— **Пригадується членам кооперативи „Українське Народне Мистецтво“,** що Надзвичайні Загальні Збори відбудуться в понеділок 23. ц. м. в салі Тов-а „Бесіди“ вул. Рутовського 22. о год. 5-ій пополудні. 753 1—1

ВІДГУКИ ДНЯ.

Не робити паніки.

Відома річ, що як загориться театр, тоді найстрашніше що може бути, це паніка серед публики. Хто як може і куди може, преться найперейми до дверей, щоб тільки найскорше вибігти з горіючого будинку. Вислідом такої паніки буває кількадесять людей потратованих ногами, а одинадцять попечених у пашень. Здорово виходять ті, які спокійно ждуть на звільнення дверей і мають ще потім досить часу спастися бігством.

Такі думки про театр приходять мені до голови, коли перечитую пресу з останніх днів.

І дивна річ. Вся польська преса наслідує саме тих нерозумних, які в театрі пхаються без памяти до виходу, а українська тих, які ждуть на вільний перехід у дверях.

Польська преса шкодить паніку!

Я на політичних справах визнаюся ще менше, як наші професійні політики, але бачу, що ширення паніки є просто нагідним.

Адже справи ще так дуже зле не стоять.

Правда ген. Розвадовскі сказав, що положення Польщі тепер є гірше, як у 1920 р., коли большевики дивилися далековидами на Варшаву. Я цього всього не берусь заперечувати, але положення ще не є найгірше!

Правда, марш. Пілсудскі бє в дзвін тривоги і каже, що є зле, а Вітос додає, що буде ще гірше, але при цім тут песимізм !?...

Правда, золотий трохи поховзнувся, але всеж таки не полетів стрімголов як марка.

Правда, були в деяких місцях деякі мельверації, але всього ні в одному випадку не забрали і діри можна ще залатати, відірвавши латку від чогось другого.

Мені фактично аж смішно робиться, а рівночасно сльози закипають у грудях. Польська преса виписує такі страшні речі і то великими буквами, що хіба лисому не стане волосся дубом. Нема на це ні цензури ні голосу опінії.

А преця мусить повинна бути!... Не можназ позволяти на те, щоб найльояльніші горожане зневірилися до решти. Вже про горожан другої категорії і не говорю. Вони, як спрагнений воду, пють ці всі алярмуючі вістки і ще собі покепкують.

Далі так абсолютно бути не може. Треба лихові зарадити в початках і не допускати до розвитку суспільного рака. Може хто собі й багателізує це все, але кому добро рідної країни лежить на серці, бачить, що та добро чимраз некше.

Тому кличу до правовірних горожан і до їх цілого апарату з вул. Яховича вимогою: Не допускайте до ширення паніки! Не позволяйте своїм газетам писати хоробливі і правдиві сензації, які перестали бути сензаціями! Зверніть увагу на успокоєні уми Українців, які радіб бачити тільки добро, бо як ні, то вони знову зачнуть домагатися виборних війтів.

Не знаю, чи мене всі добре зрозуміли. Я не перечу, що є зле, але не можна так заломлюватись, як підчас землетрусу, чи виливу моря.

Приклад з театром теж не добрий, але коли вже його взяти, то не повинні ті, які грають саме ролі королів і инших достойників, страхати несвідому публику панікуючими окликами!

Адже їм спеціально мало що грозить, бо актори по всіх театрах мають осібний вихід.

Галактіон Чіпка.

З судової салі.

Процес Штайґера.

Трийцятий день розправи.

Бюрові товариші Штайґера И. Ґебот і Тоня Лідер стверджили, що в день атентату заховання обвинуваченого в бюрі було зовсім спокійне та нормальне. В урядових годинах Штайґер з бюра не виходив. Вийшов, як звичайно, в 1. годині без ніякого зденервування і поспіху. Свідок Ґебот предложив трибуналові касову книгу, яку Штайґер провадив того дня, коли його арештували. Провідник трибуналу ствердив, що були там позиції записані рукою Штайґера.

Свідок Анна Горнштайн бачила, як арештований Штайґер сів на припоручення Лукомского до авта в товаристві двох поліцаїв, що його пильнували. До того самого авта сіла також Пастернаківна. Стоячи біля авта чула вона як Штайґер сказав до Пастернаківної таке: „Прошу пані цеж не я, пані помиляються!“ На це сказала Пастернаківна: „Так, то пан!“ В тій хвилині умундурований поліційний урядник трунув Штайґера в груди. Слів цього урядника свідок не чув.

Свідок И. Марківна, наречена Штайґера каже, що умовилася з обвинуваченим про сходини в 6. год. вечером дня 5. вересня, отже в день атентату. Мали разом йти до театру. Попереднього вечера були разом у Шкоцькій каварні а потім пішли разом домів по 10. годині, бо обидвоє мешкали в тій самій камениці. Марківна характеризує обвинуваченого як зрівноважену, спокійну і далеку від усяких революційних ідей людину. На основі докладної знайомости з його життям і життєвими цілями Марківна висловлює переконання, що Штайґер невинний.

На питання оборони свідок каже, що цілих 10 місяців стояла під закидом співучасти в злочині атентату. В поліційних арештах сиділа 7 днів, не зважаючи на те, що ніхто їй не робив ніяких конкретних закидів. Була в неї також два рази ревізія, що не дала ніяких наслідків.

Свідок поручник Мрочковскі, приділений до другого відділу, військової дефензиви. Свідок був при інформаційному переслуханню Пастернаківної ком. Савіцким, інсп. Лукомским і ком. Сухенским. Подробиць зізнань Пастернаківної не памятає. З того слухання набрав вражіння, що Пастернаківна обтяжує обвинуваченого катеґорично як виконавця атентату. Оборонці домагалися конфронтації Мрочковского з ком. Савіцким, але трибунал відкинув їхній внесок у цій справі.

Свідок Елисавета Ізабеля Орловска була літом у Любіни Великім, де мешкала у своєї сестри, власниці дому. Романа Верхоли не знає. Олександра Мрака і його сестру знає. Обв. Штайґера знає, але ніколи його не бачила ні на проході, ні на розмові з Мраком.

Д-р Ландав ставить внесення на конфронтацію Верхоли з Орловскою.

Прокуратор висказується в справі усіх внесень, які поставила оборона попередніх днів і сьогодня. Прокуратор противиться покликанню свідка Адольфа Фінеля тому, що він психічно анормальний. На доказ його анормальности пропонує покликати на свідка Емануїла Фінеля, брата Адольфа. Прокуратура одержала була ще перед поставленням внесення обороною відомости проте, що Адольф Ляуф, направду Фінель, має певні дані відносно виконання атентату Штайґера. Того, що доносив, переслухувала поліція. На поліції він зізнав, що Адольф Фінель є комуністом і має у своєму помешканню при вул. Кривій комуністичну бібулу та вибухові матеріяли. Одначе дохоження виявили неправдивість та безпідставність тих доносів. На основі його умової недуги Адольфа Фінеля звільнено з війська. На достарчення до актів розправи листа, який дістав митр. Шептицький, прокуратор погоджується. Замісць вимагати від воєвідства даних відносно особи Ольшанського і опінії госвідства про нього, прокуратор ставить внесок переслухати родичів Ольшанського, що мешкають у Самборі, на обставину, що Ольшанський в вересні 1924 р. здавав матуру в самбірській гімназії, а тому не міг брати ніякої участи у виконанню атентату на президента у Львові.

На заяву прокуратора відповідав д-р Ландав.

Біржа.

Гроші.

Америк. дол. 6·80·00 6·81, канад. дол. 6·30 — 6·40, чеські кор. 0·19·75 — 0·20·00, авс. 0·01·75 — 0·03·75, франки фр. 0·27·75 — 0·28·00, фр. швайц. 1·30—1·32, англ. фунти 31·00 — 31·50.

Золото. 20 кор. 28·00 — 28·20, 20 франк. 26·00—26·20; 20 марк. 30·50—31·00; 10 руб. 34·80—35·10.

Срібло. Австр. кор. 0·56·50—0·57·00, 5 ав. кор. 2·90—3·00, фльорени 1·45—1·50, рубл. 2·40 — 2·60, рубель дрібним сріблом 1·20 —1·30.

Збіжжя.

Пшениця краєва з 1925 р. 21·00 — 22·00, жито галицьке з 1925 р. 15·00—15·50, ячмінь галицький бров —.— до —.—, овес гал. 16.00—16·50.

НАДІСЛАНЕ.

Увазі приїзджаючих до Стрия
поручається першорядні
Ресторан, Каварня і Кімната до снідань
НИКОДИМА БАЖИНСЬКОГО
Стрий. вул. Міцкевича ч. 3.
(ріг вул. 3. Мая).

Страви і напої першої якости. Прислуга звинна. Ціни уміркованні. Найвигідніще місце на rendez-vous. Особна кімната на товариські сходини.
304 2—2

Бібліографія.

КНИЖКИ:

Михайло Возняк: „КОРОТКА ГРАМАТИКА ДАВНЬОЇ ЦЕРКОВНО-СЛАВЯНСЬКОЇ МОВИ В ПОРІВНАННІ З УКРАЇНСЬКОЮ". — Для ужитку в середніх школах. — Львів 1925. — Стор. 64. 8°. Зміст: Вступні уваги; фонетика; морфольоґія; із складні давньо церковно-славянської мови; з давніх церковно-славянських памятників; з українських грамот XIV. віку. — Головний склад у Книгарні Наукового Тов-а ім. Шевченка.

Олександер Бачинський, архідіякон гр.-кат. львів. капітули: КОНКОРДАТ, заключений між Апостольською столицею і прес. Річпосполитої Польської дня 10. лютого 1925. ратифікований польським соймом, з поясненнями.

ЖУРНАЛИ:

МУЗИЧНИЙ ЛИСТОК, неперіодичний часопис, присвячений актуальним справам нашого музичного життя. Випуск І.: Д-р Ст. Людкевич: Д. Бортнянський а сучасна українська музика. — Д-р В. Щурат: Як співали Д. Бортнянського в Зах. Україні. Музична хроніка й бібліографія. Портрет Бортнянського, роботи В. Боровиковського.

ТРИЗУБ, тижневик. Париж, ч. 4. — В. Салевський: Дебют в Женеві. — Л. Корович: Од хотіння до здійснення. — Ювілей академика Ст. См.-Стоцького (Лист з Праги). — А. Яницький: Листи з Польщі (Невідомому жовнірові). — М. Л.: Оповідання повстанця. — Самі про себе (Споминн Сухомлінова). — Хроніка: З Великої України. — З нашого життя на еміграції. — У Франції.

МОЛОДА УКРАЇНА. Ілюстр. журнал для молоді. Жовтень 1925. ч. 10. Зміст: Клим Поліщук: З осінніх мотивів. — Ол. Кисілевська: Понад хмарами. — Дід Іван. — Д-р В. Левицький: 100 миль на колесі. — І. Франко: Село в осени. — М. Нилер: Подорож у вселенну. — М. Люпенко: Sajka. — Р. Б. Мамлов: Щастя. — Е. Роз: Сальватор Роза. — В. Карпатський: Смерть зелені. — М. Підгірянка: Поет болю. — К. Евальд: Свояки. — Фідьтелеміс: Скит і атенські вуличники. — П. Шейсеста: Канам самзиґський хлопець. — М. Підгірянка: Смерічка. Додаток: Леонард-Ягуар.

ОПОВІСТКИ.

Львівський Український Театр під дир. И. Стадника.
Золочів. Саля Касина.
Субота 21.XI. „Княжна чардаша".
Неділя 22.XI. „Анонімн".
Тернопіль. Саля „Міщанського Братства".
Понеділок 23.XI. „Граф Люксембург".
Вівторок 24.XI. „Лісова пісня".
Від середи 25.XI. театр переїздить до Збаража. 813 3—4

Український мішаний хор Д. Котка.
В переїзді на Захід дасть у Львові дня 20.XI. год. 6. вечора в салі „Народнього Дому" Руського 22 великий популярний концерт з церковними співами Дм. Бортнянського.
Ціни на цей раз значно знижені (від 1—3 зол.) Білети продає Народна Торговля.
У неділю 22.XI. м. Камінка струм.
У вівторок 24.XI. м. Радехів.
У четвер 26.XI. м. Сокаль.
У пятницю 27.XI. м. Сокаль.
У суботу 28.XI. м. Рава Руська.
У неділю 29.XI. м. Рава Руська.
768 12—? Адміністрація.

Репертуар „Українського Наддніпрянського Театру" О. Міткевич:
Жидачів. Саля „Сокола".
21.XI. „Вихрест".
22.XI. „Маруся Богуславка".
23.XI. „Майська ніч". 562 4—?

Дрібні оголошення.

КОНЦИПІЄНТ, здібний до самостійного ведення канцелярії, з позітовою і трибунальською практикою, з адвокатським іспитом глядає негайно посади. Зголошення на адресу о. Літинський в Телячім почта Підгайці. 819 2—2

ІВАН БРОДА, уроджений в Мужиловичах п. Яворів 1899 р. уневажнює згублену військові книжечку. 824 1—1

АБСОЛЬВЕНТКА учительського семинаря приіме лекцію з нар. VII. кл. школи. Ірина Сілинська, Петранка п. Рожнітів. 829 1—3

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Звичайний Загальний Збір Товариства „Просвіта" у Львові
відбудеться в пятницю дня 25. грудня 1925 р. в салі Музичного Інституту ім. М. Лисенка (вул. Шашкевича).

Початок Збору о год. 10. передпол.

Денний порядок:

1) Відкриття Збору і прочитання протоколу з останнього Звичайного Загального Збору. 2) Звіт Президії з діяльности Т-ва за час від 1. VII. 1924 — 30. VI. 1925. 3) Звідомлення Ревізійної Комісії й уділення абсолюторії Головному Виділови. 4) Вибір 6 членів Головного Виділу, 6 заступників виділових і Ревізійної Комісії з 5 членів і двох заступників. 5) Іменовання почесних членів. 6) Усталення членської вкладки на 1926 рік. 7) Запити й внесення членів. У Львові, дня 18. листопада 1925.
За Головний Виділ Товариства „Просвіта":
М. Галущинський, голова. 822 1—3 *В. Мудрий*, секретар.

Загальні Збори А. Х. „Бандурист"
відбудуться в неділю, дня 22. XI. 1925 о год. 14. в салі Лисенка.

ПОРЯДОК ДНЯ:

1) Відчинення Зборів. 2) Звіт уступаючого виділу. 3) Звіт контрольної комісії. 4) Уділення абсолюторії. 5) Вибір нового виділу. 6) Евентуалія.
828 За Виділ: 1—1
Драґан М. голова, *Кушнір Р.* секретар.

Впр. Отців Парохів

що уряджують місії, просить двох інвалідів У. Г. А., які займаються продажю девоціоналів, ласкаво повідомити їх бодай два тижні наперед про речинець місії на адресу Л. Яків у Запитові п. Підліски малі, та в цей спосіб помогти своїм людям в чесний спосіб заробити собі на прожиток. 1—3

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
Тов. „Українська Захоронка" у Львові
відбудуться 5. грудня ц. р. о год. 4'30 веч. в льокали Української Бесіди

із слідуючим денним порядком:

1) Відчитання протоколу з послідних Загальних Зборів. 2) Звіт виділу з діяльности. 3) Звіт Контрольної Комісії. 4) Вибір нового Виділу і Контр. Комісії. 5) Запити і внески.

Якби о год. 4'30 не було приписаного статутом комплету, відбудуться о год. 5. того самого дня в тім самім місци і льокали другі Заг. Збори без огляду на число присутних членів. — За Виділ Тов-а: *О. Гординська* голова, *С. О. Попель* секретар. 827 1—1

XIX Звичайні Загальні Збори
Дому торговельно-промислового
„ДОСТАВА"
кооператива з обмеж. порукою у Львові,
відбудуться дня 8. грудня ц. р. о год. 5. по пол. в комнатах кооперативи при вул. Домініканській ч. 11.

з отсим порядком нарад:

1. Отворення зборів і відчитання протоколу послідних загаль. зборів.
2. Звіт з діяльности за рік адм. 1924/25.
3. Звіт контрольної комісії.
4. Внесок Надз. Ради в справі розділу чистого зиску.
5. Затвердження членів управи і їх заступників.
5. Доповняючий вибір членів Надзірної Ради.
7. Внески і запити.

Річні звіти; рахунки і біланс є виложені для перегляду членів в окох складах кооперативи.

Львів, дня 20. листопада 1925.
о. *Ал. Стефанович*, предсідатель. 830 1—1 о. *Юл. Дзерович*, секретар

Пояснення.

Супроти безпідставних і недлуших закидів, поширюваних проти мене навіть у добрій вірі, немов би то я при купні камениці при вул. Глазнера ч. 12 від Українського Педаґогічного Тов-а з р. 1922 використав це Тов-о, — чуюся приневоленим пояснити цю справу прилюдно і сконстатувати, що слідує: Я купив ту каменицю від УПТ. на підставі ухвали Управи і Надзірної Ради тогож Тов-а з 25. жовтня 1922 контрактом купна-продажі з дати Львів 31. жовтня 1922 р. за ціну купна 9,000.000 Мп. (девять міліонів марок польських), одначе на рахунок тої ціни купна виплатив я УПТ-ву ще перед контрактом і перед ухвалою почавши від 30. червня 1922. місячними ратами квоту сім міліонів марок п., і коли перерахувати виплачені мною на рахунок ціни купна квоти по кожночаснім курсі долярів, то покажеться, що я набув ту каменицю від УПТ. за ціну 1.040 (тисячу сорок) амер. долярів. Колиж зважити, що УПТ. купило ту саму каменицю 15. мая 1920. р. за ціну 234.000 корон або 840 (вісімсот сорок) амер. долярів, — то покажеться, що я заплатив УПТ. о 200 (двіста) амер. дол. більше понад ціну, за яку УПТ. ту каменицю набуло. — Не перечу, що УПТ. було би ліпше вийшло, як би було чотири місяці скорше перевело ухвалу продажі і заключило контракт зі мною вже в місяці липні 1922 р., бо тоді внутрішна вартість умовленої ціни купна була би ще висша, однак ані я тому не винен, що УПТ. проволікало з дефінітивним полагодженням справи, ані я на тій проволоці нічого не зискав, бо давши раз задаток був я вже звязаний і мусів тримати всі гроші в поготівлю, а не міг я тих грошей ульокувати в доляровій валюті, бо це було тоді заборонене під загрозою кримінальної кари. Не перечу також, що УПТ. потерпіло страту через це, що не голбало завчасу про сплату гіпотечних довгів, заінтабульованих на тій каменниці, одначе з одного боку я не можу відповідати за шлендріян, якого я ані не спричинив, ані не заникав, а з другого боку я не зискав ані одного сотика на тім, що УПТ. через той шлендріян мусить тепер сплачувати гіпотечні довги у вальоризованій вартости. Про правдивість наведених тут фактичних обставин може кожний переконатися на основі табулярних книг і актів та на основі книг УПТ., — а думаю, що цей фактичний стан справи не дає підстави шарпати мою добру славу і примикувати мої громадянські прикмети.

826 *Д-р Іван Бережницький.*

МІД паточку з власної пасіки чистий, правдивий без домішки під ґарантією в 5 кг. бляшанках оплачено по 17 зол. висилає Евген Білинський, Збараж
825 1—1

ІНТЕЛІГЕНТНА сирота по священику, середніх літ, шукає місця до загряду дому. Зголошення слати до Адміністрації „Діла" під „Мрія". 823 1—1

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло" Львів, Ринок ч. 10.